

ACADEMIA ROMÂNĂ FILIALA CLUJ-NAPOCA

România, 400015 Cluj-Napoca, str. Republicii nr.9

Telefon / Fax: 0264-592363, 0264-596889

Nr. 2398/04.12.2017

Raport de activitate 2017

Filiala Cluj-Napoca a Academiei Române are în componență 7 institute de cercetare, 3 colective ale unor institute din București, Biblioteca Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române, precum și biblioteci la Blaj și Năsăud:

- Institutul de Lingvistică și Istorie Literară "Sextil Pușcariu"
- Institutul de Istorie "George Barițiu"
- Institutul de Arheologie și Istoria Artei
- Centrul de Studii Transilvane
- Institutul de Cercetări Socio-Umane "Gheorghe Șincai" Târgu-Mureș
- Arhiva de Folclor a Academiei Române Cluj-Napoca
- Institutul de Calcul "Tiberiu Popoviciu"
- Biblioteca Academiei Române Filiala Cluj-Napoca

Secții ale institutelor de cercetare:

- Institutul de Speologie "Emil Racoviță"
- Institutul de Geografie
- Institutul Astronomic

În cadrul Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române își desfășoară activitatea 257 persoane, din care 158 cercetători, 48 bibliotecari, precum și 51 personal auxiliar, din care 15 administrativ.

În cadrul contractelor de cercetare din fonduri extrabugetare au fost încadrate pe durată determinată 24 persoane.

Au fost promovați în funcții, pe bază de concurs sau examen, în anul 2017, un număr de 15 cercetători științifici și 5 persoane din cadrul personalului auxiliar.

Activitățile de cercetare științifică, în cadrul unităților componente, s-au desfășurat în principal în cadrul planurilor de cercetare ale Academiei Române și în conformitate cu etapizarea acestora. Ca urmare a specificității institutelor, tematica de cercetare este extrem de vastă și include domenii variate, precum lingvistica, istoria, istoria artei, arheologie, folclor, științele sociale, matematică, astronomie, geografie și speologie.

Menționăm unele dintre temele de cercetare având un caracter prioritar din tematica institutelor componente ale Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române:

- Tezaurul lexical al limbii române. Dicționarul limbii române
- Lexicografie bilingvă româno-maghiară
- Lexicografie literară românească
- Școala Ardeleană
- Tezaurul Toponimic al României, Transilvania
- Atlas lingvistic român
- Arhiva de folclor: sinteze
- Tipologie și dansuri populare
- Cercetări de folclor literar și muzical
- Patrimoniul informational
- Izvoare documentare privitoare la istoria României cu referire la cea a Transilvaniei
- Transilvania medievală între voivodat și principat
- Aspecte ale vieții politice și sociale în Transilvania (sec. XIX-XX)
- Societatea românească și instituțiile statului în sec. XX
- Valorificarea gândirii sociologice și filozofice în Transilvania
- Elite politice și culturale în România interbelică
- România în relațiile internaționale
- Între oglinzile socialului: Performativități ale socia(bi)lității
- Război și societate în Europa Centrală între sec. XV-XX
- Contribuții la istoria Transilvaniei
- Cercetări arheologice de teren
- Contribuții la istoria artei medievale și premoderne din Transilvania
- Istoria intelectualității
- Analiza numerică și teoria aproximației
- Cercetări de astrofizică solară, stelară, galactică și extragalactică, cosmologie
- Studii de astronomie și mecanică cerească
- Evaluarea patrimoniului natural subteran în peșteri din România
- Modelarea impactului antropocenic asupra habitatelor și faunei subterane
- Geografia fizică, umană sau regională a depresiunilor coliniare ale Transilvaniei și munților Apuseni
- Analiza populației și așezărilor etnografice și turismului în spațiul Transilvan

Rezultatele activităților de cercetare desfășurate în cadrul unităților componente ale Filialei

Cluj-Napoca a Academiei Române au fost finalizate prin numeroase cărți, articole sau lucrări prezentate la conferințe naționale sau internaționale. Redăm mai jos o statistică privind modul de finalizare a cercetărilor, precum și a impactului acestora.

- Cărți de autor publicate în străinătate: 3
- Cărți publicate la editura Academiei Române: 1
- Cărți publicate în țară în limbi de circulație internațională: 20
- Cărți publicate în limba română: 19
- Capitole de cărți publicate în străinătate: 47
- Capitole de cărți publicate în volume apărute în țară: 165
- Articole publicate în volume apărute în străinătate: 7
- Articole publicate în volume apărute în țară: 9
- Articole apărute în reviste cotate ISI: 72
- Articole apărute în reviste clasificate B+: 131
- Articole publicate în reviste de cultură naționale: 135
- Lucrări prezentate la conferințe internaționale: 68
- Lucrări prezentate la conferințe naționale: 346
- Rapoarte de interes: 19
- Premii sau distincții acordate pe plan internațional: 3
- Premii sau distincții primite pe plan național: 13
- Conferințe organizate în țară cu participare internațională: 10
- Conferințe naționale: 36
- Expoziții: 8
- Citări ale lucrărilor cercetărilor din cadrul filialei în 2016: 958

Menționăm totodată unele cărți de autor apărute în țară și respectiv în străinătate în anul 2017:

a) în străinătate:

1. Emil Burzo, *Magnetic properties of non-metallic inorganic compounds based on transition elements*, 558 pagini, ISBN-3-662-49336-6, Springer Verlag, Berlin, Heidelberg, 2017
2. Perșoiu, A., Lauritzen, S.-E. (eds.), 2017, *Ice caves*, Elsevier
3. I. Păvăloiu, N. Pop, *Interpolation and Applications*, Lambert Academic Publishing, 2017, 280 pp., ISBN 978-3-330-08939-6

b) în țară:

4. *Între pasiune și profesie. Istoriografia românească la început de mileniu*, Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Oana Mihaela Tămaș (coordonatori), Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017
5. De verticemontis. *Feleacul, Clujul și Transilvania în Evul Mediu*, Ioan-Aurel Pop, Daniela Marcu Istrate, Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2017, 160 pag.
6. *Între pasiune și profesie. Istoriografia românească la început de mileniu*, Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Oana Mihaela Tămaș (coordonatori), Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017.
7. *Plugul în Țările Române (până în sec. XVIII)*, Nicolae Edroiu, Cluj-Napoca, Edit. Școala Ardeleană, 2017, 222 p. (ISBN 978-606-797-089-0)
8. Adinel Dincă, *Instituția episcopală latină în Transilvania medievală (sec. XI/XII-XIV)*, Cluj-Napoca, Edit. Argonaut-Mega, 2017, 407 p.
9. Vasile Pușcaș, *Philip E. Mosely și Transilvania și Basarabia*, Cluj-Napoca, Edit. Școala Ardeleană, 2017, 291 p.
10. Virgil Ciomoș, *Nu e nebun cine vrea”. Introducere în psihanaliza lacaniană. Clinica psihozelor*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, în curs de apariție 2017, 267 pag.
11. Lucia Faiciuc, *The Dynamics of the Mental Representations in the Deductive Reasoning Processes*, Presa Universitară Clujeană, 2017, 292 pag., ISBN 978-606-37-0172-6
12. C. Cosma, *Războinici avari în Transilvania/Avar warriors in Transylvania*, Ethnic and cultural interferences in the 1st millenium B.C. to the 1st millenium A. D. 23 (Cluj-Napoca 2017): Mega.
13. Cr. Găzdac/F. Humer/E. Pollhammer/A. Konecny, *Walking on a Hoard without Knowing. The “007” Hoard from Carnunum* (Cluj-Napoca 2017): Mega.
14. Elena D. Prioteasa, *Medieval Wall Paintings in Transylvanian Orthodox Churches: Iconographic Subjects in Historical Context* (București/Cluj-Napoca 2016): Editura Academiei Române/ Editura Mega, 2016. ISBN: 978-973-27-2731-7; 978-606-543-780-7.
15. Ciprian Firea, *Donatorii din sanctuar. Preoții sașilor ca patroni ai artelor în Transilvania medievală (cca. 1350-1550)* (Cluj-Napoca 2017): Mega. ISBN: 978-606-543-740-1.
16. V. Bârcă, *Sarmatian vestiges discovered south of the Lower Mures River. The graves from Hunedoara Timișană and Arad* (Cluj-Napoca 2014) (2017): Mega.
17. Constantina Raveca Buleu, *Critică și empatie*, București, Editura Ideea Europeană, 2017, 246 p. ISBN 978-606-594-578-4.

18. Dorin Urișescu (coord.), Ionel Stan, Veronica Ana Vlasin, Gabriela Violeta Adam, Lăcrămioara Oprea, *Noul atlas lingvistic român. Crișana*, vol. IV, București, Editura Academiei Române, 2017, 320 + LX p. ISBN 978-973-27-2753-9.
19. Eugen Wohl, Maria Ștefănescu, Roxana Mihele (eds.), *Tehnici și strategii novatoare în dinamica limbajelor de specialitate 26–27 mai 2017 Cluj-Napoca*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2017. În curs de apariție.
20. *Corpusul răspunsurilor la Chestionarele Ion Mușlea II. Moldova și Bucovina. Chestionarele II, IV, VII*. Ediție critică de documente inedite, introducere, note și indici de Ion Cuceu, Maria Cuceu, Cosmina Timoce-Mocanu. Cluj-Napoca, Editura Mega, 2017. ISBN : 978 - 606 - 543 - 901 - 6
21. Cornel, Sigmirean, *Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” 1957-2017*, Tîrgu-Mureș, Editura Ardealul, 2017, ISBN 978-606-8372-57-0.
22. Corina Teodor, *O istorie din fărâme: protopopiatul greco-catolic al Mureșului la începutul secolului XX*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2017, 508 pag., ISBN 978-606-543-804-0.
23. Eugeniu Nistor, *Studii și eseuri de filosofia culturii*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2017, 220 pag., ISBN 978-606-543-883-5.
24. Haraszti Szabó Péter, Kelényi Borbála, Simon Zsolt (ed.), „*Mindenki vágyik a tudásra, de az árát senki sem akarja megadni*”. *Az oktatás finansciális háttere és haszna a középkorban és a kora újkorban*. (Volumul de studii al conferinței cu același titlu, din 27 octombrie 2017). Budapesta, Editura Martin Opitz, (în curs de redactare)
25. Bilașco Ștefan, Maria Olivia Moldovan, Sanda Roșca, 2017, *Aplicații G.I.S. în Administrația Publică Locală*, Edit. Risoprint, Cluj-Napoca, 210 p., ISBN: 978-973-53-2011-9
26. Marga Andrei, 2017, *Philosophy in a Changing Europe*, Editura Academiei Române, București, 306 pagini
27. Marga Andrei, 2017, *Filosofia lui Habermas*, Editura Rao, București, (editura a II-a), 672 pagini

Publicarea în anul 2017 a unui număr mare de cărți, atât de autor sau de colective de autori, evidențiază o activitate susținută de valorificare a cercetărilor efectuate, în spectrul larg de tematici de cercetare, realizate în unitățile din cadrul Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române.

Față de anul 2016, numărul de lucrări publicate, în reviste cotate internațional, se menține constant, precum și numărul de citări în literatura de specialitate, fiind astfel vizibile pe plan internațional, cercetările efectuate în țara noastră.

Au fost organizate în unitățile Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române un număr de 10 conferințe științifice cu participare internațională, numărul de participanți din alte țări crescând

considerabil. Totodată au fost organizate un număr de 36 conferințe naționale.

În plus, față de planul de cercetare stabilit de secțiile de specialitate ale Academiei Române, în cadrul institutelor Filialei Cluj-Napoca, au fost derulate în anul 2017 un număr de 5 granturi de cercetare în valoare de 767.993 RON. Menționăm că acestea au fost realizate integral, rezultatele obținute fiind bine apreciate. Au fost finalizate unele contracte de cercetare extrabugetare cu tematici specifice activităților din institute (Arheologie, Speologie, Centrul de Studii Transilvane) în valoare de aproximativ 574.000 RON.

În anul 2017, în cadrul Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române, s-a derulat, din fonduri norvegiene, contractul 17SEE, în valoare de 68.957 RON.

De la Fundația Patrimoniu s-au acordat 5.000 RON pentru acțiunile care s-au desfășurat cu prilejul Zilelor Academice Române 2017.

În anul 2017, membrii Academiei Române din cadrul Filialei au desfășurat o activitate științifică deosebită. Sintetic, aceasta poate fi prezentată prin prisma lucrărilor științifice și a cărților publicate (20 membri din 30):

- Cărți de autor publicate în străinătate: 4
- Cărți de autor publicate în țară: 9
- Lucrări publicate în reviste ISI cotate internațional: 40
- Lucrări apărute în reviste indexate BDI: 5
- Articole publicate în cărți apărute în țară: 11
- Lucrări prezentate la conferințe internaționale: 15
- Lucrări prezentate la conferințe naționale: 38
- Lucrări apărute în reviste de cultură: 118
- Citări în literatură de specialitate: 1105

Biblioteca Academiei Române Filiala Cluj-Napoca, a achiziționat prin donații, cumpărare sau schimburi, un număr de 630 cărți. S-au catalogat în sistemul QULTO, 6193 exemplare, din care carte veche fond Blaj, 4224 titluri, carte orientală, 273 titluri, precum și carte modernă, 1696 titluri. S-au legat sau recondiționat 163 volume. Au fost organizate 6 expoziții.

Ca urmare a obținerii unor fonduri de investiții s-a organizat licitația pentru realizarea următoarelor obiective:

- Reparații capitale la imobilul din strada Republicii
- Înlocuirea ferestrelor de la Institutul de Lingvistică „Sextil Pușcariu”
- Repararea acoperișului Bibliotecii Academiei Române

Ca urmare a rectificărilor bugetare realizate de Guvernul României, în final s-a alocat doar suma de 1.000.000 RON. Aceste alocări bugetare au permis repararea parțială a clădirii din strada Republicii, precum și înlocuirea geamurilor la Institutul de Lingvistică „Sextil Pușcariu”.

Pe baza actelor adiționale încheiate cu unitățile contractante, o parte din lucrări urmează a se realiza în cursul anului 2018. Acestea implică:

- Lucrări de reparații la imobilul din strada Republicii: 251.000 RON
- Acoperișul Bibliotecii Academiei Române, Filiala Cluj-Napoca: 611.000 RON
- Sistemul de încălzire al Bibliotecii Academiei Române, Filiala Cluj-Napoca: 700.000 RON
- Repararea imobilului Institutului de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” din Târgu Mureș - 25.000 RON
- Înlocuirea instalațiilor interioare de încălzire la Institutul de Lingvistică „Sextil Pușcariu”: 632.000 RON
- Reparații exterioare alimentare cu apă Institutul de Lingvistică „Sextil Pușcariu”: 80.000 RON
- Achiziție centrală termică pentru Biblioteca din Năsăud: 5000 RON
- Reparații capitale la acoperișul imobilului DCSU din cadrul Institutului de Istorie „Georghe Barițiu”: 45.000 RON
- Expertiză și proiect pentru consolidarea corpului B la Institutul de Lingvistică „Sextil Pușcariu”: 30.000 RON

Fondurile primite de la Academia Română nu acoperă decât aproximativ 25 % din cheltuielile curente necesare pentru funcționarea institutelor componente ale Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române. Până în prezent, diferența a putut fi acoperită din regii la contractele de cercetare finanțate din fonduri extrabugetare.

Academia Română Filiala Cluj-Napoca

Președinte,

Acad. Emil Burzo